

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Norsk Romsenter
Postboks 113 Skøyen
Drammensveien 165
0212 OSLO

Deres ref	Vår ref	Dato
	22/6982-19	21.12.22

Statsbudsjettet 2023: Tildelingsbrev til Norsk Romsenter

1. Innledning	1
2. Overordnede forventninger	2
3. Overordnede utfordringer og prioriteringer for Norsk Romsenter	2
4. Mål og indikatorer	3
5. Andre aktiviteter og oppdrag fra NFD	5
6. Oppdrag fra andre departementer	6
7. Andre forutsetninger og føringer	7
8. Budsjettvedtak og fullmakter for 2023	11
Vedlegg 1: Kalender for styringsdialogen 2023	13
Vedlegg 2: Fullmakter 2023	14

1. INNLEDNING

Vi viser til Innst. 8 S (2022–2023) og Prop. 1 S (2022–2023) for Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Norsk Romsenter i 2023.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, indikatorer og prioriterte tiltak for Norsk Romsenter i 2023. Brevet spesifiserer også enkelte konkrete aktiviteter og oppdrag for 2023, men gir ikke en uttømmende oversikt over virksomhetens oppgaver. Virksomhetens myndighet, ansvar og

faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for styringen av Norsk Romsenter fastsatt 21.12.20.

Departementet tar forbehold om at virksomheten innenfor gjeldende budsjettammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til dem som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal det sendes tillegg til tildelingsbrev.

2. OVERORDNEDE FORVENTNINGER

Nærings- og fiskeridepartementets overordnede mål er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Dette innebærer økt verdiskaping med mindre samlet miljøbelastning, i tråd med FNs bærekraftsmål og innenfor økosystemets tålegrenser. Regjeringen har høye ambisjoner og vil føre en aktiv næringspolitikk der private bedrifter og det offentlige spiller på lag for å akselerere det grønne skiftet. I næringspolitikken vil vi bidra til grønn omstilling i næringslivet for å nå målet om å redusere klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030. Vi vil øke investeringene på fastlandet, skape flere lønnsomme og innovative jobber over hele landet og øke eksporten utenom olje og gass med minst 50 prosent innen 2030.

Departementets underliggende og tilknyttede virksomheter forventes å bidra aktivt for å nå disse målene.

3. OVERORDNEDE UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER FOR NORSK ROMSENER

Romvirksomhet, eksempelvis tjenester for sikkerhet og beredskap, jordobservasjon/miljøtilstand, navigasjon og kommunikasjon, har betydning for et bredt spekter av samfunnet. Norge er avhengig av internasjonalt samarbeid for å lykkes. Norsk Romsenter har særlig en viktig rolle med å samordne norsk innsats slik at nasjonale investeringer i romvirksomhet gir best mulig samfunnsmessig effekt. Etaten har også en viktig rolle når det gjelder rådgivning om fremtidige muligheter innen romvirksomhet og når det gjelder ivaretagelse av Norges internasjonale samarbeid på området. Samtidig skal Norsk Romsenter legge til rette for at norsk romnæring skal være konkurransedyktig og ha egenevne til å utnytte og utvikle kritiske teknologier. I henhold til Prop 1 S (2022–2023) skal Norsk Romsenter særlig prioritere følgende oppgaver:

- Arbeide for en konkurransedyktig norsk romnæring i et internasjonalt marked.
- Arbeide for økt bruk av romvirksomhet for nyskaping og omstilling også utenfor romnæringen.
- Bidra til effektiv og sikker utnyttelse av romvirksomhet i offentlig forvaltning.

I tillegg skal Norsk Romsenter bidra i oppfølgingen av de romrelaterte målsetningene i Hurdalsplattformen. Med bakgrunn i statsbudsjettet for 2023 skal Norsk Romsenter særlig vektlegge arbeidet med å tilrettelegge for en komplett norsk industriell verdikjede for rombasert infrastruktur og tjenester for småsatellitter. Etaten skal også prioritere arbeidet med å utnytte næringspotensialet i at Andøya Spaceport nå realiseres.

4. MÅL OG INDIKATORER

Formål
Norsk Romsenter skal være statens strategiske, samordnende og utøvende organ for å sikre en effektiv utnyttelse av verdensrommet til beste for det norske samfunnet
Hovedmål
Viktige samfunnsutfordringer løses effektivt ved bruk av romvirksomhet
Delmål
1. Konkurransedyktig norsk romnæring i et internasjonalt marked
2. Romvirksomhet utnyttes for nyskaping og omstilling også utenfor romnæringen
3. Effektiv og sikker utnyttelse av romvirksomhet i offentlig forvaltning
4. Riktig og relevant kunnskap om bruken av romvirksomhet

Hovedmål: Viktige samfunnsutfordringer løses effektivt ved bruk av romvirksomhet

Norsk Romsenter skal arbeide for at romvirksomhet utnyttes som et strategisk og kostnadseffektivt verktøy for å løse viktige samfunnsutfordringer innenfor ulike politikkområder som nordområdene, utenriks- og forsvarspolitik, samfunnssikkerhet og beredskap, samferdsel, klima og miljø, fiskeri og landbruk.

Delmål 1: Konkurransedyktig norsk romnæring i et internasjonalt marked

Norsk Romsenter skal arbeide for en konkurransedyktig norsk romnæring i et internasjonalt marked. Dette innebærer at norsk romnæring skal være i posisjon til å konkurrere om og vinne internasjonale kontrakter.

Indikator / annen styringsinformasjon	Styringsinformasjon
Indikator 1 ESA geografisk retur	Overordnet vurdering av utviklingen innenfor den geografiske returen. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: <ul style="list-style-type: none"> • Returkoeffisient obligatoriske programmer • Returkoeffisient frivillige programmer • Utvikling av industriretur over tid
Indikator 2 Ringvirkning	Overordnet vurdering av oppnådde resultater, herunder vurdering av posisjonen til norsk romnæring i det globale markedet. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: <ul style="list-style-type: none"> • Ringvirkningsfaktor • ESA-generert salg • Aktører som har mottatt nasjonale følgemidler over post 72 og/eller ESA-kontrakter

Fast tilleggsinformasjon Kontraktsvolum i EUs romprogram og i Horisont Europas klynge 4 – Digital, Industry and Space	Overordnet vurdering av kontraktsvolum og kontraktsporføljes innhold og sammensetning. Kontraktsvolum er avhengig av programmenes fase. Norsk Romsenter påvirker ikke disse tallene direkte. Formålet med denne rapporteringen er å belyse hvordan Norsk Romsenter har bidratt til å oppnå så like vilkår som mulig for norske aktører. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: <ul style="list-style-type: none"> • Data fra ESA, EU, Norges forskningsråd og norske aktører
---	---

Delmål 2: Romvirksomhet utnyttes for nyskaping og omstilling også utenfor romnæringen

Norsk Romsenter skal arbeide for at norske bedrifter og forsknings- og teknologimiljøer, også utenfor romnæringen, i økende grad utnytter romrelatert forskning, teknologi og tjenester for nyskaping og omstilling i næringslivet.

Indikator	Styringsinformasjon
Indikator 1 Kontrakter som fremmer nyskaping og omstilling i og utenfor romnæringen	Overordnet vurdering av om tildelte kontrakter bidrar til nyskaping og omstilling i og utenfor romnæringen. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: <ul style="list-style-type: none"> • Kontraktvolum for ESA-kontrakter og nasjonale følgemidler • Andel kontrakter til små og mellomstore bedrifter
Indikator 2 Nye aktører med følgemiddel- eller ESA-kontrakter	Overordnet vurdering av nye aktørers bidrag til nyskaping og omstilling i næringslivet. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: <ul style="list-style-type: none"> • Antall nye aktører med følgemiddel- eller ESA-kontrakter • Eksempler på nye aktører, produkter, tjenester og/eller komponenter • Kontraktvolum for nye aktører
Indikator 3 Norske aktørers bruk av tjenestene i EUs romprogram	Overordnet vurdering av nedstrømsutvikling i produkter og tjenester med utgangspunkt i norske bedrifters og FoU-aktørers bruk av tjenestene i EUs romprogram. Vurderingen kan underbygges med konkrete eksempler.

Delmål 3: Effektiv og sikker utnyttelse av romvirksomhet i offentlig forvaltning

Norsk Romsenter skal arbeide for at offentlige aktører tar i bruk romvirksomhet på en effektiv og sikker måte for bedre å kunne løse sitt samfunnsoppdrag. Dette innebærer at det offentliges bruk av romvirksomhet er basert på løsninger som er formåls effektive og har god ytelse og dekning i norske interesseområder. Videre innebærer det god forståelse hos offentlige aktører hva gjelder sikker bruk av rominfrastruktur.

Indikator	Styringsinformasjon
-----------	---------------------

Indikator 1 Bruk av nasjonal infrastruktur og satellittbaserte tjenester levert av EUs romprogram	Overordnet vurdering av bruken av nasjonal infrastruktur og satellittbaserte tjenester fra EU i offentlig forvaltning. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke offentlige aktører som tar i bruk satellittbaserte tjenester fra EU og nasjonal rominfrastruktur med utgangspunkt i post 74-kontrakter • Norsk Romsenters rådgivningsoppdrag knyttet til ovennevnte
Indikator 2 Tilrettelegging for utnyttelse av satellittbaserte tjenester i offentlig forvaltning	Overordnet vurdering av hvordan Norsk Romsenter tilrettelegger for utnyttelse av satellittbaserte tjenester i offentlig forvaltning. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: <ul style="list-style-type: none"> • Bruken av post 74-midler
Indikator 3 Strategisk romfaglig rådgiving	Overordnet vurdering av hvordan Norsk Romsenter bidrar med sin fagkompetanse for å oppnå effektiv og sikker bruk av romvirksomhet i offentlig forvaltning.

Delmål 4: Riktig og relevant kunnskap om bruken av romvirksomhet

Norsk Romsenter skal arbeide for riktig og relevant kunnskap om bruk av romvirksomhet hos offentlige beslutningstakere, etater, forskningsmiljøer, næringslivet og befolkningen for øvrig.

Indikator	Styringsinformasjon
Indikator 1 Riktige og relevante kommunikasjonstiltak	Overordnet vurdering av om kommunikasjonstiltakene som Norsk Romsenter har gjennomført, har gitt ønsket effekt.
Indikator 2 Mediedekning	Overordnet vurdering av mediedekning og i hvilken grad Norsk Romsenter oppfattes som en troverdig faglig kilde. Vurderingen baseres bl.a. på følgende styringsinformasjon: <ul style="list-style-type: none"> • Oppslag i riks- og regionalmedia med Norsk Romsenter som kilde • Oppslag i riks- og regionalmedia om romvirksomhet (også der Norsk Romsenter ikke er kilde)

5. ANDRE AKTIVITETER OG OPPDRAG FRA NFD

Norsk Romsenter skal i 2023 prioritere følgende aktiviteter og oppdrag:

- I samarbeid med andre virkemiddelaktører arbeide for norske interesser i EUs romprogram og for å utnytte synergier mellom EUs romprogram, Det europeiske forsvarsfondet (EDF) og Horisont Europa.
- Ivareta sekretariatsfunksjonene for Romutvalget og Romsikkerhetsutvalget.

- Etablere et program for utvikling av satellittbasert havovervåking for å bidra til en komplett industriell verdikjede for småsatellitter og utvikling av et nasjonalt satellittbasert system for havovervåking.
- Luftfartstilsynet blir nasjonal tilsynsmyndighet for romaktiviteter fra 2023. Norsk Romsenter skal i perioden 2023–2025 gi Luftfartstilsynet faglig bistand i arbeidet med tilsyn og tillatelser for romaktiviteter.
- Bidra til ferdigstilling og videre behandling av proposisjonen til Stortinget om ny romlov. Det vil videre være behov for bistand til arbeidet med tilhørende forskrift(er) og retningslinjer i samspill med Luftfartstilsynet.
- Bistå NFD i utvikling av en oppskytingsbase for småsatellitter på Andøya, herunder direkte bistand til Andøya Space i konsulterende og rådgivende oppdrag av begrenset omfang.
- Norsk Romsenter skal samarbeide med sekretariatet til Blue Justice i NFD om å tilgjengeliggjøre aktuell norsk rombasert informasjon til relevante utenlandske myndigheter gjennom initiativet.
- Norsk Romsenter fikk i brev av 3.10.22 et oppdrag om romrelaterte grunnleggende nasjonale funksjoner (GNF). Oppdraget skal ferdigstilles innen 31.12.23.
- Gi faglig støtte til NFD vedrørende samordning og tverrsektoriell oppfølging av posisjonbestemmelse, navigasjon og tid (PNT) i et samfunnssikkerhetsperspektiv.
- Følge opp tiltak jf. prioritert oppfølgingsplan i romsikkerhetsutredningen i samråd med NFD og andre berørte departementer og virksomheter.
- Vurdere Nasjonal sikkerhetsmyndighets rapportering på resultater innenfor romsikkerhetsarbeidet, inkludert hvorvidt krav og andre aktiviteter knyttet til norsk deltakelse i EUs romprogram er ivarettatt.

6. OPPDRAG FRA ANDRE DEPARTEMENTER

Oppdrag fra Kunnskapsdepartementet

Vi viser til Norsk Romsenters deltakelse i arbeidsgruppa som har forberedt et inspeksjonsregime for forskningsinfrastrukturen EISCAT_3D. Det er besluttet at Nasjonal sikkerhetsmyndighet (ansvarlig koordinator) i samråd med Nasjonal kommunikasjonsmyndighet og Norsk Romsenter får i oppdrag å delta i inspeksjoner fra norsk side, i samarbeid med svenske og finske myndigheter.

Oppdrag fra Klima- og miljødepartementet

Bistå med faglig støtte til Klima- og skoginitiativet (KLD) i forvaltningen av kontrakten om innkjøp av høyoppløselige satellittdata, faglig støtte til arbeidet med å få til mest mulig nytte av innkjøpet samt å knytte dette til utviklingen generelt på jordobservasjon. I 2023 er dette forventet å inkludere:

- i. Bidra i arbeidet med å legge best mulig til rette for offentlig tilgjengelig satellittdata for formål knyttet til redusert avskoging i tropiske land og bærekraftig utvikling, etter KLD-kontraktens utløp.
- ii. Bidra med evaluering av satellittdata-anskaffelsen, for å vurdere løsninger for langsiktige ordninger for å gjøre slike data offentlig tilgjengelig og mht å vurdere evt forlengelse av kontrakten.

Oppdragene, herunder frist, vil presiseres nærmere i egne oppdragsbrev.

7. ANDRE FORUTSETNINGER OG FØRINGER

7.1 Sikkerhet og beredskap

Norsk Romsenter skal ha god styring og kontroll med egen sikkerhet og beredskap, og arbeide systematisk med å forebygge uønskede hendelser.

Som følge av Russlands angrepskrig mot Ukraina er den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa svært alvorlig. I den forbindelse bes Norsk Romsenter om å utvise økt årvåkenhet mot digitale angrep og andre mistenkelige eller uønskede hendelser, samt å ha lav terskel for å varsle departementet om hendelser. Norsk Romsenter bes iverksette hensiktsmessige tiltak og gjennomgå egne beredskapsplaner for å øke egen motstandsevne. Det bør videre gjøres vurderinger av om Norsk Romsenter er tilstrekkelig forberedt på eget ansvarsområde i hele krisespekteret fra fred til kriser og krig, og ev vurdere om det bør iverksettes tiltak for å være tilstrekkelig forberedt.

Sikkerhet skal ivaretas og dokumenteres i samsvar med nasjonal strategi for digital sikkerhet og tilhørende tiltaksplan. Arbeidet med digital sikkerhet skal forebygge IKT-sikkerhetshendelser som kan forårsake alvorlig skade i egen virksomhet eller hos andre. Norsk Romsenter har ansvar for å håndtere digitale angrep i egen virksomhet, og for å dele informasjon om digitale angrep med departementet og relevante samarbeidspartnere. Det forventes at Norsk Romsenters sikkerhets- og beredskapsarbeid er risikobasert, og at virksomheten regelmessig gjennomfører og tar lærdom av øvelser. Styringsdokumenter og planverk skal oppdateres med utgangspunkt i evaluering av hendelser og øvelser. Norsk Romsenter skal redegjøre for arbeidet med sikkerhet og beredskap i årsrapporten.

7.2 Risikovurderinger

Norsk Romsenters risikovurderinger er en viktig del av styringsdialogen med departementet. Den overordnede risikovurderingen skal legge hovedvekt på å identifisere risikofaktorer som kan føre til at etatens mål ikke nås. Norsk Romsenter skal ha oversikt over de viktigste faktorene som kan innebære risiko for måloppnåelse, og sette i verk tiltak for å håndtere slike risikofaktorer, slik at risikoen holdes på et akseptabelt nivå. Risikovurderingen skal framgå av halvårsrapport og årsrapport.

7.3 Lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse

Statlige virksomheter skal ha lærlinger knyttet til seg, og antall lærlinger i virksomheten skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med flere enn 75 ansatte skal

til enhver tid ha minst én lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn én lærling. Norsk Romsenter skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. I tillegg ber vi om at Norsk Romsenter arbeider for å ta imot studenter i praksis, i tråd med intensjonene i arbeidslivsrelevansmeldingen.

I årsrapporten for 2023 skal virksomheten rapportere følgende: Antall lærlinger, om virksomheten har vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er knyttet til. Norsk Romsenter skal også rapportere om arbeidet som er gjennomført for å ta imot studenter i praksis. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsakene til dette og hva virksomheten har gjort for å oppfylle kravene.

7.4 Redusere konsulentbruken

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2023 skal Norsk Romsenter arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Norsk Romsenter skal i årsrapporten for 2023 rapportere om konsulentbruken, under dette om tiltak som ble iverksatt og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i Norsk Romsenter der virksomheten benytter konsulenter i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Norsk Romsenter skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulent tjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

7.5 Virksomhetene skal vurdere mulighetene for desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er formålstjenlig

Norsk Romsenter skal vurdere hvilke muligheter som finnes for å øke bruk av desentralisert arbeid, med hensikt om å oppnå mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø, som kan gi distriktpolitiske gevinster. Dette vil være særlig aktuelt i forbindelse med utlysning av stillinger, men kan også være aktuelt for ansatte som ønsker dette. Slikt desentralisert arbeid bør fortrinnsvis kombineres med anledning til å tilhøre et lokalt kontorfellesskap, der dette er tilgjengelig. Dersom økt bruk av desentralisert arbeid ikke lar seg gjennomføre i virksomheten, skal dette begrunnes. For eksempel hvis desentralisert arbeid medfører at virksomheten ikke kan levere godt på sine hovedoppgaver. Virksomhetens ledelse har ansvar for å legge rammene rundt hvordan økt bruk av desentralisert arbeid skal gjennomføres i sin virksomhet etter drøfting med ansatte og deres organisasjoner. Dette må gires ut fra juridisk rammeverk, arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov.

Norsk Romsenter skal i årsrapporten redegjøre for sin vurdering av mulighetene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. Dersom virksomheten ikke har hatt økning i desentralisert arbeid, eller dersom bruken har gått ned, skal det særskilt redegjøres for årsakene til dette. Departementene skal sammenfatte rapportene fra sine virksomheter. Kommunal- og distriktsdepartementet skal på grunnlag av disse rapportene gi en samlet vurdering av erfaringer med slikt desentralisert arbeid i statlige virksomheter.

7.6 Grønn omstilling og bærekraft

Statlige virksomheter er viktige bidragsyttere i innsatsen for å nå regjeringens mål med grønn omstilling og bærekraft.

Det forventes at Norsk Romsenter:

- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til klima og integrerer dette i virksomhetenes strategier.
- setter mål og iverksetter tiltak for reduksjon i klimagassutslipp, på kort og lang sikt, i tråd med Parisavtalen og rapporterer om måloppnåelse. Målene er vitenskapsbaserte der dette er tilgjengelig.
- rapporterer på direkte og indirekte klimagassutslipp og klimarisiko, og benytter anerkjente standarder for rapportering på klimagassutslipp og klimarisiko.
- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til natur og integrerer dette i virksomhetens strategier.
- setter mål og iverksetter tiltak for å redusere egen negativ påvirkning og øke positiv påvirkning på naturmangfold og økosystemer, og rapporterer om måloppnåelse.
- benytter anerkjente standarder for rapportering av naturrisiko og påvirkning på naturmangfold og økosystemer.

Norsk Romsenter skal gjennom innkjøpspolitikken bidra til å fremme innovative anskaffelser og innkjøp som gir lavere miljømessig påvirkning. Anskaffelsene skal også ivareta seriøsitetskrav som gjelder for statlige virksomheter. Norsk Romsenter har som en statlig virksomhet et særskilt ansvar for å fremme seriøsitet i forbindelse med egne anskaffelser, på en måte som bidrar til å forebygge sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Norsk Romsenter skal rapportere gjennom etablerte rutiner hvordan hensyn til miljø, bærekraft og grønn omstilling ivaretas gjennom disse tiltakene i 2023.

7.7 Mangfold og likestilling

Norsk Romsenter har plikt til å fremme likestilling og hindre diskriminering. Norsk Romsenter skal tilby likeverdige tjenester til hele befolkningen. Ansatte i Norsk Romsenter bør også gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og dette skal påvirke alle nivåer i Norsk Romsenter. Ledergruppen i Norsk Romsenter skal prioritere mangfoldskompetanse, både internt i ledergruppen, Norsk Romsenter og i forbindelse med rekruttering. Norsk Romsenter skal utarbeide strategier og tiltak som er egnet til å oppfylle regjeringens målsetninger om likestilling og mangfold. Arbeidet skal omtales i årsrapporten for 2023 og senere år, og vil bli fulgt opp i styringsdialogen.

7.8 Tillitsreformen

For å skape et større faglig handlingsrom for førstelinjen i staten og kommunesektoren forventer departementet at Norsk Romsenter arbeider aktivt med å sette tillitsreformen på dagsordenen, og at virksomheten vurderer hvilke utviklingsprosesser, konkrete tiltak og utprøving av nye og endrede løsninger og prosesser (piloter) som kan være hensiktsmessige, og iverksetter disse. Prioriterte tiltak er reduserte rapporterings- og dokumentasjonskrav, mindre bruk av aktivitetsstyring, styrket medbestemmelse og bedre mulighet for involvering av ansattes organisasjoner og brukerorganisasjoner, forbedret styring, organisering og samordning, og økt bruk av tillitsbasert ledelse. Departementet legger opp for dialog om disse temaene i løpet av 2023.

7.9 Åpenhet, arkivering og innsyn

Regjeringen har et mål om å føre en politikk for mer åpenhet, med utgangspunkt i arkiv- og offentlighetsloven. Forutsetningen for dette politiske målet er en riktig praktisering av regelverket om åpenhet, arkivering og innsyn. Det forventes at Norsk Romsenter iverksetter tiltak som vurderes som nødvendige for å sørge for overholdelse av regelverket om åpenhet, arkivering og innsyn, som tar utgangspunkt i kravene om internkontroll i Reglement for økonomistyring i staten og Arkivverkets veileder for etablering av internkontroll på arkivområdet. Norsk Romsenter kan benytte Arkivverkets verktøy for risikovurdering av arkivholdet i en virksomhet, for å kartlegge status og gjennomføre en egevaluering i virksomheten på dette området. Vurderingene, planlagte tiltak og gjennomføringen i 2023 vil bli fulgt opp gjennom styringsdialogen.

7.10 Reisekutt og flyreiseavtaler

I statsbudsjettet for 2023 legges det opp til at det skal foretas færre og rimeligere arbeidsreiser enn tidligere. Norsk Romsenter må selv vurdere potensialet og iverksette tiltak for å oppnå dette. Statens innkjøpscenter i Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har inngått nye flyreiseavtaler, som omfatter 327 ulike strekninger med 629 tilhørende avtaleområder. Norsk Romsenter bør vurdere om flyreiseavtalene kan benyttes i arbeidet. Oppfølgingen av reisekutt i Norsk Romsenter vil bli tema i styringsdialogen i løpet av 2023.

7.11 Retningslinjer for lokalisering av statlige virksomheter

Norsk Romsenter skal gjøre seg kjent med justerte retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon, som erstatter tidligere retningslinjer fra 2019, fastsatt ved kongelig resolusjon i statsråd 12. august 2022. De nye retningslinjene gjelder fra dette tidspunktet. Praktisering av de nye retningslinjene vil bli fulgt opp i styringsdialogen.

8. BUDSJETTVEDTAK OG FULLMAKTER FOR 2023

8.1 Budsjettvedtak

For Norsk Romsenter er det fattet budsjettvedtak på kap. 922.

<i>Utgifter</i>		<i>(i 1000 kroner)</i>
Kap. 922	Romvirksomhet	Beløp
Post 50	Norsk Romsenter	91 750
Post 70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	219 200
Post 71	Internasjonal romvirksomhet	536 400
Post 72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	22 800
Post 73	EUs romprogrammer	572 000
Post 74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	127 000
Sum kap. 922		1 569 150

2 mill. kroner av bevilgningen over post 50 er øremerket Romsenterets faglige bistand til Luftfartstilsynet i arbeidet med tilsyn og tillatelser for romaktiviteter.

Norsk Romsenters oppdrag knyttet direkte til Klima- og skoginitiativet (KLD) finansieres med inntil 1 mill. kroner over Klima- og miljødepartementets budsjett. Betalingskrav basert på forbruk vedrørende oppdragene rettes til KLD direkte.

Norsk Romsenter har ansvar for å planlegge virksomheten i 2023 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt til noe annet, jf. punkt 7.2 under.

8.2 Budsjettfullmakter

Tilsagnsfullmakt

Norsk Romsenter gis fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd på 239 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 290 mill. euro.

Det bes om særskilt rapportering om utnyttelsen av fullmakten i forklaringene til statsregnskapet.

8.3 Finansielt rammeverk

Det vises til Bestemmelsene om økonomistyring i staten pkt. 3.4.2. Norsk Romsenter skal føre periodisert virksomhetsregnskap. Fra og med 2016 er det et krav at alle statlige virksomheter som fører periodisert virksomhetsregnskap, skal følge statens regnskapsstandarder (SRS), jf. nærmere retningslinjer i Finansdepartementets rundskriv R-114/2015-2 av 23.11.2015.

8.4 Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kapitel 922 stilt til disposisjon for Norsk Romsenter.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Karl G. Johannesen
prosjektleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

VEDLEGG 1: KALENDER FOR STYRINGSDIALOGEN 2023

Måned	Dato	Styringsaktivitet
Jan.-feb.	Medio jan. - medio feb.	Avslutning statsregnskap 2022, jf. eget brev fra NFD med frister
Mars	1. mars 1. mars 15. mars 15. mars	Eventuelle innspill til revidert budsjett 2023 Standardiserte nøkkeltall for Norsk Romsenter: <ul style="list-style-type: none"> - Utgifter og inntekter etter art - Inntekter etter inntektskilde - Virksomhetens kontantbeholdning per 31. desember Årsrapport 2022, jf. krav i R-115 Budsjettforslag for 2024
April	26. april	Etatsstyringsmøte vår
Mai		
Juni		Kontraktssamtale med virksomhetsleder
Juli		
Aug.		
Sept.	20. sept.: 20. sept.:	Halvårsrapport 2023 (inkl. risikovurdering) Status for økonomien per 31. aug. og eventuelle innspill til bevilgningsendringer for høstsesjon 2023
Okt.	Okt. - nov. xx. okt./nov.	Dialog om tildelingsbrev for 2024 Etatsstyringsmøte høst
Nov.	1. nov.	Eventuelle budsjettinnspill til store satsinger for 2025
Des.	31. des.	Tildelingsbrev for 2024

Nærmere informasjon om format og innhold i de ulike leveransene i styringskalenderen for virksomheter under Nærings- og fiskeridepartementet finnes i vedlegget "Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for NFDs statlige virksomheter for budsjettåret 2023".

VEDLEGG 2: FULLMAKTER 2023

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FIN) rundskriv R-110, sist oppdatert 10.01.2020. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

NFD delegerer med dette følgende fullmakter til Norsk Romsenter for 2022, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 – 2.6:

- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 13. januar 2017.
- Valutakonto, unntak fra bestemmelse i økonomistyringsreglementet, jf. brev fra Direktorat for økonomistyring 09.12.2014 (ref:14/8992-2).

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskriv R-110. Det bes om rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

Det vises i tillegg til følgende fullmakter:

- Nærings- og handelsdepartementets (NHDs) brev av 06.12.04 om ikrafttredelse av Norsk Romsenters personalreglement med virkning fra samme dato.
- NHDs brev av 10.03.05 om delegering av administrative bestemmelser i forbindelse med teletjenester, flytting til utlandet, oppholdsgodtgjøring mv. til deltakere ved kortvarige kurs, konferanser mv. og ansvar og garanti for statens oppkrevdere og regnskapsførere.
- NHDs brev av 16.03.06 om delegering av fullmakt vedrørende kompensasjon for arbeids- og reisetid for tjenestereiser i utlandet.